

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 31/4

1 նոյեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց Գևորգ Գրիգորյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 11.07.2016թ. թիվ 482/09 որոշման դեմ:

Գևորգ Գրիգորյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Գանգատաբերը գտնում է, որ 21.07.2016թ. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության կողմից կայացված թիվ 482/09 որոշումը անօրինական է և ենթակա է վերացման, հետևյալ հիմնավորմամբ.

Դեռևս 2015 թվականի սեպտեմբերին ստացվել է ծանուցում այն մասին, որ Գևորգ Գրիգորյանը 10.02.2015թ. և 05.04.2012թ. ձեռք է բերել Mercedes-Benz C 180 և Opel Astra 1.6 մոդելների տրանսպորտային միջոցներ, որոնք օտարվել են համապատասխանաբար 20.05.2015թ. և 11.02.2015թ.: Հիմք ընդունելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4-րդ պարբերությունը հայտնվել է, որ գանգատաբերը պարտավոր է Վանաձորի ՏՀՏ ներկայացնելու ԱԱՀ-ի պարզեցված հաշվարկ և վճարելու վճարման ենթակա գումարը, այլապես այն կհաշվարկվի հարկային մարմինների կողմից անուղղակի եղանակով և կառաջարկվի վճարման: Սակայն համաձայն չլինելով Վանաձորի ՏՀՏ կողմից ներկայացված ծանուցման հետ 23.09.2016թ. գրավոր առարկություններ են ներկայացրվել Վանաձորի ՏՀՏ: Առարկությունները ներկայացնելուց հետո անցել է ավելի քան մեկ տարի, սակայն Վանաձորի ՏՀՏ-ից կողմից մինչ օրս չի ստացվել որևէ գրություն՝ վարչական ակտ:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4-րդ պարբերության համաձայն՝ «Մեկ օրացույցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ կամ կիսակառույց), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի, գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի, որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում»:

Ինչպես ՀՀ ոստիկանության ճանապարհային ոստիկանության ծառայության կողմից Վանաձորի ՏՀՏ տրամադրված տեղեկատվության մեջ, այնպես էլ գանգատաբերը հայտնել է, որ նշված մեքենաները իր կողմից ձեռք են բերվել 2012 և 2015 թվականներին: Իսկ ինչպես «Ավելացված արժեքի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածում է նշվում՝ «... որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում»:

Գանգատաբերի կողմից Opel Astra 1.6 մոդելի տրանսպորտային միջոցը ձեռք է բերվել այն օտարելուց ավելի քան 3 տարի առաջ, հետևաբար «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները վերը նշված դեպքում կիրառելի չեն և կատարված գործարքները չեն համարվում ավելացված արժեքի հարկով հարկվող գործարքներ:

Վերը նշված իրավական դիրքորոշումն արտահայտվել է նաև թիվ ՎԴ/2307/05/14 վարչական գործով:

Այսպիսով, ինչպես վերը նշված դատական գործում առկա փաստական հանգամանքների, սույն դեպքում էլ տրանսպորտային երկու միջոցներն էլ նույն օրացուցային տարվա մեջ են օտարվել, սակայն նույն օրացուցային տարվա ընթացքում չեն ձեռք բերվել, ավելի կոնկրետ Opel Astra 1.6 մոդելի տրանսպորտային միջոցը ձեռք է բերվել այն օտարելուց *ավելի քան 3 տարի առաջ*: Հետևաբար, գանգատաբերի կողմից երկու մեքենաների օտարումը չի կարող համարվել մատակարարում, հետևաբար տվյալ գործարքը չի համարվում «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով հարկվող գործարք:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ գլխի դրույթներով գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 21.07.2016թ. թիվ 482/09 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով Գևորգ Գրիգորյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ համաձայն հարկային մարմնում ֆիզիկական անձի ժամկետանց պարտավորությունների մասին հաշվարկի տվյալների Գևորգ Գրիգորյանի չկատարված հարկային պարտավորությունը 01.06.2016թ. դրությամբ կազմել է 148.296 դրամ, որից ԱԱՀ-ի ապառք՝ 66.680 դրամ, տույժ 31.606 դրամ, տուգանք 50.010 դրամ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչությունում համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածով նախատեսված վարչական ակտ ընդունելու նպատակով հարուցվել է վարչական վարույթ՝ Գևորգ Գրիգորյանի չկատարված հարկային պարտավորությունները գանձելու վերաբերյալ, որի մասին 07.07.2016 թվականին Գևորգ Գրիգորյանին պատշաճ կերպով ծանուցվել է: Սակայն ֆիզիկական անձը վճարումներ չի կատարել, չի ներկայացրել որևէ բացատրություն, առարկություն չի հայտնել և չի ներկայացել վարույթի նյութերին ծանոթանալու համար:

Հարկային պարտավորությունների հաշվարկը կատարվել է հիմք ընդունելով հարկային մարմին ՀՀ ՃՈ և մաքսային մարմնի կողմից տրամադրված տեղեկությունը: Մասնավորապես, համաձայն ճանապարհային ոստիկանության տեղեկատվության 2015թ. ընթացքում՝ 11.02.2015թ. և 20.05.2015թ. Գևորգ Գրիգորյանը օտարել է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող, համապատասխանաբար՝ Opel Astra 1.6 և Mercedes-Benz C 180 մակնիշի ավտոմեքենաներ:

Գևորգ Գրիգորյանի կողմից Mercedes-Benz C 180 մակնիշի ավտոմեքենայի օտարումը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի բ) ենթակետի համաձայն համարվում է ապրանքի մատակարարում և ենթակա է ավելացված արժեքի հարկով հարկման: Տեղեկության համաձայն նշված ավտոմեքենան վաճառվել է 400.000 ՀՀ դրամով: «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ կետի համաձայն ԱԱՀ-ով հարկվող շոջանառությունը որոշվում է գործարքների արժեքով, սակայն եթե գործարքների համար սովորականի համեմատ կիրառվում են գործարքի

իրական արժեքից 20 և ավելի տոկոսով ցածր գներ, ԱԱՀ-ով հարկվող շրջանառության է համարվում նույնանման գործարքների համար համեմատելի հանգամանքներում որպես հարկվող շրջանառություն ընդունվող մեծության 80 տոկոսը կազմող մեծությունը: Այսպիսով, վերոնշյալ գործարքի մասով հարկվող շրջանառություն է ընդունվել գործարքի արժեքը՝ 400.000 դրամ, որից ԱԱՀ-ի գումարը 16.67% դրույքաչափով կազմում է 66.680 դրամ: Նշված գումարը պետք է արտացոլվեր 2015թ. 2-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկում, սակայն ԱԱՀ-ի հաշվարկ մինչ օրս չի ներկայացվել: Արդյունքում ղեկավարվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ և 24-րդ հոդվածների դրույթներով հաշվարկվել է ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունը, որը 01.06.2016թ. դրությամբ կազմել է ընդամենը 148.296 դրամ:

Ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի կողմից 21.07.2016թ-ին ընդունվել է թիվ 482/09 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում) Գևորգ Գրիգորյանից 148.296 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Քննարկվող դեպքում ՀՀ Ոստիկանության Ճանապարհային ոստիկանության ծառայությունից ստացված տեղեկությունների համաձայն քաղաքացի Գևորգ Գրիգորյանը 2015թ. ընթացքում վաճառել է թվով 2 (երկու) ավտոմեքենա: Մասնավորապես, Գևորգ Գրիգորյանի (վաճառող) և Մուշեղ Եթումյանի (գնորդ) միջև 11.02.2015թ-ին կնքվել է «Տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագիր», որի համաձայն Գևորգ Գրիգորյանը Մուշեղ Եթումյանին է վաճառել Opel Astra 1.6 մակնիշի (թողարկման տարեթիվը 1999թ.) ավտոմեքենա: Նշված պայմանագրի 1.2 կետի համաձայն վաճառվող Opel Astra 1.6 մակնիշի ավտոմեքենան Գևորգ Գրիգորյանին սեփականության իրավունքով պատկանում է (ձեռք է բերվել) 05.04.2012թ-ից:

Այսուհետև, Գևորգ Գրիգորյանի (վաճառող) և Վիգեն Խաչատրյանի (գնորդ) միջև 20.05.2015թ. կնքվել է «Տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագիր», որի համաձայն Գևորգ Գրիգորյանը Վիգեն Խաչատրյանին է վաճառել Mercedes-Benz C 180 մակնիշի (թողարկման տարեթիվը 1995թ.) ավտոմեքենա: Նշված պայմանագրի 1.2 կետի համաձայն վաճառվող Mercedes-Benz C 180 մակնիշի ավտոմեքենան Գևորգ Գրիգորյանին սեփականության իրավունքով պատկանում է (ձեռք է բերվել) 10.02.2015թ-ից: Ընդ որում, 20.05.2015թ. կնքված պայմանագրի 2-րդ կետի համաձայն տրանսպորտային միջոցի գինը կազմել է 400.000 դրամ:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քաղաքացի Գևորգ Գրիգորյանի կողմից 20.05.2015թ. Տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագրով Mercedes-Benz C 180 մակնիշի ավտոմեքենայի վաճառքը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն համարվում է ապրանքի մատակարարում, հետևյալ հիմնավորմամբ.

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի համաձայն. «Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված գործարքները համարվում են ապրանքի մատակարարում հետևյալ դեպքերում՝

...

բ. մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի, գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի՝ որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց

օտարման դեպքերում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում»:

Քննարկվող դեպքում քաղաքացի Գևորգ Գրիգորյանի կողմից իրականացվել է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ապրանքի մատակարարման գործարք, այն է՝ մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ կատարվել է նրա սեփականությունը հանդիսացող ավտոմեքենաների օտարում, որոնցից երկրորդն օտարվել է դրա ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ քաղաքացի Գևորգ Գրիգորյանը պետք է սահմանված կարգով ներկայացնել ԱԱՀ հաշվարկ՝ դրանում արտացոլելով Mercedes-Benz C 180 մակնիշի ավտոմեքենայի վաճառքից առաջացած ԱԱՀ-ի պարտավորությունը, ինչը չի կատարվել: Նշված հանգամանքը հիմք է հանդիսացել հաշվարկված պարտավորություններն Որոշմամբ գանձման առաջադրելու համար: Այսինքն, Որոշումը հիմնավոր է և ենթակա է կատարման:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում հիշատակված ՎԴ/2307/05/14 վարչական գործով արտահայտված դիրքորոշմանը, ապա հարկ է նշել, որ նույնաբովանդակ հարցի վերաբերյալ առկա են նաև այլ վարչական գործերով արտահայտված դիրքորոշումներ (ՎԴ/11436/05/13, ՎԴ/3652/05/14), որոնք համանման են սույն որոշմամբ արտահայտված դիրքորոշմանը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 21.07.2016թ. թիվ 482/09 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ